ಚಂದನ್ ವೈ. ನೀಲಪ್ಪ*

ಹರಿಹರದ ಕಾರಣೀಕ

''ಕಾರಣೀಕ'' ಎಂದರೆ ಪವಾಡ ಎಂದರ್ಥ. ಒಬ್ಬ ದೈವ ಸಂಭೂತನಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು, ದೇವರ ಹೆಸರಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿಯೇ ''ಕಾರಣೀಕ''ವಾಗಿದೆ. ಈ ವಾಣಿಯು ಆ ಒಂದು ವರುಷದೊಳಗೆ ಸತ್ಯವಾಗುವುದು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯು ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆ ನಡೆಯುವ ಕಾರಣೀಕವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ನಂಬಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೈಲಾರ ಲಿಂಗೇಶ್ವರನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಲಾರದಲ್ಲಿ ಭರತ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ದಿನ ನಡೆಯುವ ಕಾರಣೀಕ ಮಳೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆಯ ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದರೆ, ಹರಿಹರದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ತೀರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರಣೀಕವು ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯದ ಭವಿಷ್ಯವಾಣಿ ಎಂಬ ವದಂತಿ ಇದೆ.

ಶ್ರಾವಣಮಾಸವು ಹಬ್ಬಗಳಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಿರುವ ಮಾಸವಾಗಿದೆ. ಈ ನಾಗರ ಪಂಚಮಿಯ ಮಾರನೇ ದಿನವಾದ ಸಿರಿಯಾಳ ಷಷ್ಠಿಯಂದು ಹರಿಹರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರಣೀಕವು ಊರಿಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಕಳೆಯನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹರಿಹರದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿರುವ ಯೋಗೀಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಬಯಲು ಪ್ರದೇಶವೇ ಈ ಕಾರಣೀಕ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ (ಈ ಹಿಂದಿನ ನನ್ನ ಪ್ರಬಂಧದಲ್ಲಿ ಯೋಗೀಶ್ವರ ದೇವಾಲಯವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದೆ). ''ಕೂಡಲೂರು'' ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಇತಿಹಾಸ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿತವಾಗಿರುವ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ದಿನ ಹಲವಾರು ದೇವಾಲಯಗಳ ಉತ್ಸವಮೂರ್ತಿಗಳು ಒಂದು ಗೂಡುವುದು ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ.

ಸಿರಿಯಾಳ ಷಷ್ಠಿಯ ದಿನ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬದ ವಾತಾವರಣವಿರುತ್ತದೆ. ಮನೆ ಮನೆಗಳಲ್ಲೂ ಹೋಳಿಗೆ ಮಾಡಿ ನಂತರ ನದೀ ದೇವತೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಎಡೆ ಇಟ್ಟು, ಗಂಗೆ ಪೂಜೆ ಪೂರೈಸಿದ ನಂತರವೇ ಇಂದಿನ ಊಟ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಹಬ್ಬದ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಧರಿಸಿದ ಜನ ಹಿಂಡುಹಿಂಡಾಗಿ ಕಾರಣೀಕ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಆ ದಿನ ಸುಮಾರು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೂರು ಘಂಟೆ ಯಿಂದಲೇ ಅಕ್ಕಪಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳ ದೇವರುಗಳ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಗಳು ಸರ್ವಾಲಂಕೃತವಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಗುಡಿಗಳಿಂದ ಡೊಳ್ಳು ಸಮಾಳ ಜಾಗಟೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಮೆರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಹರಿಹರಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಎಲ್ಲಾ ದೇವರುಗಳನ್ನು ಕಾಲುನಡಿಗೆಯಲ್ಲೇ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗೀಗ ಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರ್ ಮತ್ತು ಟ್ರಕ್ಕುಗಳ ಮೇಲೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದು ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಈ ದೇವರುಗಳು ನೇರವಾಗಿ ಕಾರಣೀಕ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನದೀ ತೀರದಿಂದ ಅನತಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಬಯಲಲ್ಲಿ ಸೇರುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳು ಸೇರಿದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಮೊದಲು ಜನಸ್ತೋಮ ನೆರೆದಿರುತ್ತದೆ. ಹಲವು ಜನರು ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮನೆ ದೇವರುಗಳಿಗೆ, ಇಷ್ಟ ದೇವರುಗಳಿಗೆ ಪೂಜಾ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ಥಳ ಸೇರುವ ಮೊದಲು ಕೆಲವು ದೇವರುಗಳು ಹೊಳೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದು ಹರಿಹರದ ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಹರಿಹರೇಶ್ವರನ ಗುಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹರಿಹರನಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಅಲ್ಲೇ

* ಮನೆ ನಂ. ೩೧೨, 'ಇ' ವಿಭಾಗ, ಶ್ರಾವಣ ಟುಟೋರಿಯಲ್, ನಡುವಲ ಪೇಟೆ, ಹರಿಹರ.

ಇದ್ದು ನಂತರ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಂದಿನ ದಿನ ಬಂದು ಸೇರುವ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಗಳ ವಿವರ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿದೆ.

೧) ಎಲವಟ್ಟಿಯ ಹನುಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಅವನ ಚರ್ಮದ ಪಾದುಕೆಗಳು, ೨) ಜಿಗಳಿ ರಂಗನಾಥಸ್ವಾಮಿ, ೩) ಜಿಗಳಿಯ ಹನುಮಪ್ಪ, ೪) ಬೆಳ್ಳೂಡಿ ಚಂದ್ರಗುತ್ತಿಯಮ್ಮ, ೫) ಬೆಳ್ಳೂಡಿ ಹನುಮಪ್ಪ, ೬) ಬೆಳ್ಳೂಡಿ ಬೀರಪ್ಪ, ೭) ಲಕ್ಷ್ಮೀಟಹಳ್ಳಿ ಕಾಳಮ್ಮ, ೮) ಹರಿಹರದ ಏಕನಾಥೇಶ್ವರಿ, ೯) ಹರಿಹರದ ಕಾಶೀದುರ್ಗಮ್ಮ, ೧೦) ಹಳ್ಳದಕೇರಿ ದುರ್ಗಮ್ಮ, ೧೧) ಹಳೇಬಾತಿ ದುರ್ಗಮ್ಮ, ೧೨) ಹಳೇಬಾತಿ ಆಂಜನೇಯ ಮತ್ತು ೧೩) ಎಲೆಬೇತೂರು ದುರ್ಗಮ್ಮ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮೂರ್ತಿಗಳೂ ಎಲವಟ್ಟಿ ಹನುಮಪ್ಪನ ಮೂರ್ತಿ ಬರುವ ಮೊದಲೇ ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಆಗಮಿಸಿ ಕಾರಣೀಕ ಹೇಳುವ ಮೂಲ ದೇವರು ಎಲವಟ್ಟಿ ಹನುಮಪ್ಪನ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುತ್ತವೆ. ಎಲವಟ್ಟಿಯ ಆಂಜನೇಯ ಗುಡಿಯ ಪುರೋಹಿತರೇ ಇಂದು ಕಾರಣೀಕ ಹೇಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಹರಿಹರಕ್ಕೆ ಆ ದೇವರ ಉತ್ಸವದೊಂದಿಗೆ ಬಂದು ಮೊದಲು ಗುಹಾಸುರನನ್ನು ಕೊಂದು ದೇವತಾ ಕುಲದ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೈದನೆನ್ನಲಾದ ಹರಿಹರನಿಗೆ ಪೂಜೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ನಂತರ ಕಾರಣೀಕ ಹೇಳಲ್ಪಡುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಎಲವಟ್ಟಿ ಹನುಮಪ್ಪನ ಅಡ್ಡಪಲ್ಲಕ್ಕಿ ಮುನ್ನಡೆದ ಬಳಿಕ ಇತರ ದೇವರುಗಳು ಅವಸರವಸರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುತ್ತವೆ.

ತುಂಗಭದ್ರಾ ತೀರದ ಸಂಗಮೇಶ್ವರ (ಯೋಗೀಶ್ವರ) ದೇವಾಲಯದ ಬಯಲನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಕಾರಣೀಕದ ಹನುಮಪ್ಪ (ಕಾರಣೀಕ ಹೇಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಇದೇ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯುವುದು ವಾಡಿಕೆ) ತನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ತಂದ ಎರಡು ಭಾರೀ ಬಾಣಗಳನ್ನು ಒಂದು ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಹೂಡುತ್ತಾನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಣ ದೊಡ್ಡದು, ಇನ್ನೊಂದು ಚಿಕ್ಕದಿರುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡ ಬಾಣ ಸುಮಾರು ೮ ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಇದ್ದು, ಚಿಕ್ಕದು ೬ ಅಡಿಗಳಷ್ಟು ಎತ್ತರ ಇದೆ. ಈ ಬಾಣಗಳು ನೆಟ್ಟ ಕೂಡಲೇ ಕಾರಣೀಕದ ಸ್ಥಳ ನಿಗದಿಯಾದಂತೆ. ತಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲಾ ದೇವರುಗಳು ಈ ಬಾಣದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಸಾಲುಗಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಜನರೆಲ್ಲಾ ಈ ಸ್ಥಳದ ಸುತ್ತಲೂ ನೆರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಎಲವಟ್ಟಿಯ ಆಂಜನೇಯ ದೇವಾಲಯದ ಪೂಜಾರಿಯು ಈ ಕಾರಣೀಕ ಹೇಳುವ ತಯಾರಿಗಾಗಿ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆ. ಮಡಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಾರಣೀಕ ಸ್ಥಳ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಿದ ನಂತರ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹನುಮಪ್ಪನ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿ ಪಾದುಕೆಗಳು ಎಲ್ಲವೂ ಹೊಳೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಕಾರಣೀಕದ ಹನುಮಪ್ಪನು ಹೊಳೆ ಸ್ನಾನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ; ಮಡಿಯುಟ್ಟು, ನದೀ ತೀರದಲ್ಲಿ ಹನುಮಪ್ಪನ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಊದಿನಕಡ್ಡಿ ಬೆಳಗುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಆಂಜನೇಯನ ಹಳೇ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ನದಿಯಲ್ಲಿ ವಿಸರ್ಜಿಸಿ ಹೊಸ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಆಂಜನೇಯನಿಗೆ ತೊಡಿಸಿ ಕಾರಣೀಕದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಈ ಪಾದುಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಎಲವಟ್ಟಿ ಹನುಮಪ್ಪನ ಪಾದುಕೆಗಳು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಅಡಿ ದೊಡ್ಡವಾಗಿದ್ದು, ದಪ್ಪ ಚರ್ಮದಿಂದ ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ಎಲವಟ್ಟಿಯ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಪೂಜೆಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಆಂಜನೇಯನು ಪ್ರತೀರಾತ್ರಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಧರಿಸಿ ಅಡ್ಡಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದಿರುತ್ತಾನೆ, ಹೀಗೆ ಅಡ್ಡಾಡುವುದಿರಂದ ಈ ಪಾದುಕೆಗಳು ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಸವೆಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೆ. ಪ್ರತೀವರ್ಷ ಹೊಸ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಆಂಜನೇಯನಿಗೆ ತುಂಗಾತೀರದಲ್ಲಿ ತೊಡಿಸುವುದು ''ಕಾರಣೀಕ''ದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಪಾದುಕೆಗಳನ್ನು ತೊಟ್ಟ ಆಂಜನೇಯ, ಅವನ ಹಿಂದೆ ಕಾರಣೀಕದ ಹನುಮಪ್ಪ ಮತ್ತು ಜೊತೆಗಾರರು ಸಮಾಳ, ಡೊಳ್ಳುಗಳ ಆರ್ಭಟಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರಣೀಕದ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಧಾವಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಹಣೆಗೆ ಕುಂಕುಮ ತಿಲಕವನಿಟ್ಟು, ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹೂವಿನ ಹಾರ ತೊಟ್ಟು, ಒಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಬಿದಿರಿನ ಬೆತ್ತ, ಮತ್ತೊಂದು ಕೈಯೊಳಗೆ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣು ಹಿಡಿದ ''ಕಾರಣೀಕದ ಹನುಮಪ್ಪ'' ಬಾಣಗಳನ್ನು ನೆಟ್ಟ ಸ್ಥಳ ಸೇರುತ್ತಾನೆ. ಬಾಣಗಳಿಗೆ ರೊಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ಬುತ್ತಿಯ ನೈವೇದ್ಯ ಅರ್ಪಿಸಿ ಊದಿನಕಡ್ಡಿ, ಕರ್ಪೂರದಾರತಿ ಬೆಳಗಿ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ಒಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ಕಾರಣೀಕದ ಹನುಮಪ್ಪ ಚಿಕ್ಕ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಏರುತ್ತಾನೆ. ಬಿಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುತ್ತಾನೆ.

ಇಷ್ಟೊತ್ತು ಗಲಾಟೆ ಗದ್ದಲಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಸ್ಥಳ ಒಮ್ಮೆಲೇ ನಿಶ್ಯಬ್ದವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಕಾರಣೀಕ ದೇಶದ ರಾಜಕೀಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮುನ್ನೆಚ್ಚರಿಕೆಯ ಘಂಟೆ ಎಂಬ ಪ್ರತೀತಿಯೂ ಇದೆ. ಈಗ ಬಾಣವನ್ನೇರಿದ ಹನುಮಪ್ಪ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆಂದು ತಿಳಿಯೋಣ. ಸೂರ್ಯಾಸ್ತದ ವೇಳೆ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖವಾಗಿ, ಬಾಣದ ಮೇಲೆ ಎಲವಟ್ಟಿ ಹನುಮಪ್ಪ ನಿಂತಿರುತ್ತಾನೆ. ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿಯ ನಿಂಬೆಹಣ್ಣನ್ನು ಹಿಂದೆ ಎಸೆಯುತ್ತಾನೆ. ಎಡಗೈಯಲ್ಲಿಯ ಬಿದಿರ ಕೋಲನ್ನು ಬಹು ಮೆಲ್ಲಗೆ ಸುತ್ತಲೂ ಅಡ್ಡಾಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಆಕಾಶದ ಕಡೆಗೊಯ್ದು ಏನನ್ನೋ ಆಕಾಶದಲ್ಲಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವವನಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾನೆ. ಒಮ್ಮೆಗೇ ಬಾಣದ ಮೇಲಿನ ಹನುಮಪ್ಪನ ದೈವೀ ಸಂಭೂತವಾದ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದ ನುಡಿಮುತ್ತುಗಳು ವಿಸರ್ಜನೆ ಯಾಗುತ್ತವೆ. ಕಾರಣೀಕದ ಹೇಳಿಕೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ಪೂಜಾರಿ ಬಾಣದಿಂದ ಕೆಳಗುರುಳುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ನೆಲಕ್ಕೆ ಬೀಳದಂತೆ ಆತನ ಜೊತೆಗಾರರು ಅವನನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಬಾಣಗಳನ್ನು ಕಿತ್ತು ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ದೌಡಾಯಿ ಸುತ್ತಾರೆ. ಇತರ ದೇವರುಗಳೂ ತಮ್ಮ ಗುಡಿ ಸೇರಲು ಅವಸರವಾಗಿ ಓಡತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಈ ದೇವರುಗಳು ಓಡುವ ದೃಶ್ಯ ಕೂಡ ಚಿತ್ರವಿಚಿತ್ರವೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದಾಗ ಲಿರುವ ಅನಾಹುತದ ಬಗ್ಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆದರಿಕೊಂಡಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಜನರು ಮಾತ್ರ ಸಾವಕಾಶವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಂದ ಚದುರುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಿಳಿದವರಿಂದ ಕಾರಣೀಕದ ನುಡಿಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಉಳಿದವರು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೂ ಕಾರಣೀಕಕ್ಕೂ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾ, ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ ಮನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಕಾಲು ಹಾಕುತ್ತಾರೆ.

ಸುಮಾರು ಇಪ್ಪತ್ತಮೂರು ವರುಷಗಳ ಕಾರಣೀಕದ ಪಟ್ಟಿ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

೧೯೭೩-ಮುತ್ತಿನ ರಾಶಿಗೆ ಕೋಲ್ಮಿಂಚು ಹೊಡೆದೀತು ಮುತ್ತಿನೊಳಗಿನ ಮುತ್ತು ಸಿಡಿದೀತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

೧೯೭೪-ಕೈಯಿಲ್ಲದವನು ಬಿತ್ತಿದನು, ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದವನು ಕೂಯ್ದನು, ಅದನ್ನು ಕೇಳುವವರುಂಟು ತಿನ್ನುವವರಿಲ್ಲ ಎಚ್ಚರಿಕೆ

೧೯೭೫-ಮುತ್ತಿನ ರಾಶಿಗೆ ಮಂಜು ಮುಸುಕೀತು ಅದು ಕಲ್ಬರ್ ಮಲಕ್ ಆದೀತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

೧೯೭೬-ನಂಬಿ ಬಿತ್ತಿದ ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣಾದೀತು ಸಮುದ್ರದ ಉಪ್ಪು ನೀರಾಗಿ ಹರಿದೀತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

೧೯೭೭-ರಷ್ಯಾದ ಮುತ್ತು ಛಿದ್ರವಾದೀತು ಮಣ್ಣಾದ ಹೊನ್ನು ಚಿನ್ನಾದೀತು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

೧೯೭೮-ನಂಬಿದ ಹೊನ್ನು ಮಣ್ಣಾದೀತು, ಆಗಿದ್ದ ಮುತ್ತಿನ ರಾಶಿ ಕದಲೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೭೯-ಉಕ್ಕಿದ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟೀತು ಉಪ್ಪಿನ ಅಗಳುಗಳು ಕರಗಿ ನೀರಾಗಿ ಹರಿದಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

೧೯೮೦-ಸುಂಕಿನ ರಾಶಿ ಕಲಕ್ ಮಲಕ್ ಆದಾವು, ಅಂಗೈಯೊಳಗಿನ ಗಿಣಿ ಹಾರೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೮೧-ಗರ್ಭದೊಳಗಿನ ಶಿಶುವು ಹೊರ ಬಿದ್ದೀತು, ಎದ್ದ ಹುಳುಗಳು ಬೆದರಿ ಹೋದಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

೧೯೮೨-ಅಂಗೈಯೊಳಗಿನ ಗಿಣಿ ಆಕಾಶಕ್ಕೆ ಹಾರೀತು ಕಟ್ಟಿದ ಬುತ್ತಿ ಒಡೆದು ಛಿದ್ರವಾದೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೮೩-ಹೆಜ್ಜೇನಿನ ಹುಟ್ಟು ಒಡೆದು ಛಿದ್ರವಾದೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೮೪-ಆಕಾಶದೊಳು ಗುಂಡು ತೇಲಾಡೀತು, ಅಂಗೈಯೊಳಗಿನ ಗಿಣಿ ಅದ ನೋಡಿ ಒಡೆದು ಚೂರು ಚೂರು ಮಾಡೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೮೫-ನೊಣ ಜೇನಿನ ತುಪ್ಪಕ್ಕೆ ಹೆಜ್ಜೇನು ಮುತ್ಯಾವು ಆ ಹೆಜ್ಜೇನಿಗೆ ಗರುಡ ಪಕ್ಷಿ ಹೊಡೆದೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೮೬-ಕೊರಳೊಳು ಶಿವದಾರ, ಕೈ ಬಳೆ ಮುಂಗೈಗೆ ಸುರಿದಾವು ಛಿದ್ರವಾದ ಹೊನ್ನು ಮತ್ತೆ ದುಂಡಾದೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೮೭-ಸಿಂಹಾಸನಕ್ಕೆ ಸರ್ಪ ಮುಸುಕೀತು ಛಿದ್ರವಾದ ಹೊನ್ನು ಹೆಪ್ಪುಗಟ್ಟೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೮೮-ಎರಡು ಗುಡ್ಡದ ನಡುವೆ ಕಾಮನಬಿಲ್ಲು ಆ ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲಿಗೆ ಎರಡು ಕಣ್ಣಿಗೆ ರಕ್ಕೆ ಹೊಡೆದಾವು ಎಚ್ಚರಿಕೆ

೧೯೮೯-ಕಟ್ಟಿದ ಬುತ್ತಿ ಆ ಬುತ್ತಿಗೆ ಜನಿವಾರ ಮುಸುಕೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೯೦-ಅಂಗೈಯೊಳಗೆ ಬಂಗಾರದ ಹೂವು ಆ ಬಂಗಾರದ ಹೂವಿಗೆ ಗರುಡ ಸರ್ಪ ಮುಸುಕೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೯೧-ತುಂಬಿದ ಹಾಲಿನ ಕೊಡ, ಆ ಹಾಲಿನ ಕೊಡಕೆ ಉದ್ರೇಕಗೊಂಡ ಸರ್ಪವು ಬಂದು ಮುಸುಕೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೯೨-ಕಟ್ಟಿದ ಬುತ್ತಿಗೆ ಹುತ್ತದ ಸರ್ಪ ಮುಸುಕೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೯೩-ಅಂಗೈ ಹಕ್ಕಿ ಹಾರೀತು, ಆ ಹಕ್ಕಿಗೆ ಸರ್ಪ ಮುಸುಕೀತು ಎಚ್ಚರಿಕೇ

೧೯೯೪-ಹತ್ತಿದ್ದ ಕುದುರೆ, ಆ ಕುದುರೆಯ ಮೇಲೆ ಕಾಳಿಂಗ ಸರ್ಪ ಕುಂತೀತು, ಅದಕ್ಕೆ ಸಿಡಿಲು ಹೊಡೆದೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

೧೯೯೫-ಬಂಗಾರದ ಚೌಕ ಛಿದ್ರವಾದೀತು, ಛಿದ್ರವಾದ ಚೌಕ ಮತ್ತೆ ದುಂಡಾದೀತು ಎಚ್ಚರಲೇ

ದಾವಣಗೆರೆಯ ಅನೆಕೊಂಡದಲ್ಲಿ ನಿಟುವಳ್ಳಿ ದೇವರ ಕಾರಣೀಕವು ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಕಡೇ ಸೋಮವಾರದಂದು ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಬಾನುವಳ್ಳಿಯ ಬಸವಣ್ಣದೇವರ ಕಾರಣೀಕವು ಶ್ರಾವಣ ಮಾಸದ ಕೊನೆಯ ಸೋಮವಾರ ಎಕ್ಕೆಗುಂದಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತ್ತದೆ. ಮೈಲಾರದ ಕಾರಣೀಕವು ಭರತ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಮಾರನೆ ದಿನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆಲೂರಲ್ಲಿ ಹನುಮಪ್ಪನ ಕಾರಣೀಕ ಶ್ರಾವಣದ ಕೊನೆ ಸೋಮವಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ದೇವರು ಮಾತ್ರ ಒಂದು ವಾರದ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹರಿಹರೇಶ್ವರನಿಗೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಹರಿಹರಕ್ಕೆ ಬರುವ ವಾಡಿಕೆ ಇದೆ.

○